

L'objectiu d'aquest document és donar a conèixer els incentius fiscals a les empreses que han portat a terme activitats de recerca i desenvolupament o d'innovació tecnològica perquè puguin beneficiar-se del marc fiscal vigent i per proporcionar una informació detallada i fiable sobre la matèria.

Ni l'editor ni els autors no acceptaran responsabilitats per les pèrdues ocasionades a les persones naturals o jurídiques que actuïn o deixin d'actuar com a resultat d'alguna informació continguda en aquesta publicació.

A causa de la complexitat especial i la novetat de la matèria és aconsellable l'assessorament d'un professional qualificat que analitzi la situació específica de l'empresa.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	pàg.6
2. QUÈ ÉS UNA DEDUCCIÓ FISCAL?	pàg.7
3. AVANTATGES DE LES DEDUCCIONS FISCALS	pàg.8
4. DEFINICIONS DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA	pàg.9
4.1 RECERCA I DESENVOLUPAMENT	
4.1.1 Recerca	
4.1.2 Desenvolupament	
4.1.3 "Software" avançat: un cas concret d'R+D	
4.2 INNOVACIÓ TECNOLÒGICA	
4.3 ACTIVITATS EXCLOSES DE LES DEFINICIONS D'R+D I IT	
5. QUANTIA DE LES DEDUCCIONS	pàg.13
6. QUINES EMPRESES SE'N PODEN BENEFICIAR?	pàg.15
7. QUÈ CAL FER?	pàg.17
7.1 IDENTIFICAR ELS PROJECTES	
7.2 DISTINGIR QUINES ACTIVITATS SÓN D'R+D I QUINES D'IT	
7.3 APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ DE LA DEDUCCIÓ	
7.3.1 Consultes prèvies	
7.3.2 Acords previs de valoració	
7.3.3 L'informe motivat	
7.3.4 Taula resum: aplicació i interpretació de la deducció	
7.4 IDENTIFICAR LES DESPESES ASSOCIADES A CADA PROJECTE D'R+D I IT	
7.5 DOCUMENTAR LES DESPESES	
7.6 ALTRES ASPECTES QUE S'HAN DE TENIR EN COMPTE	
8. CÀLCUL DE LES DEDUCCIONS: ALGUNS EXEMPLES	pàg.27
9. ALGUNES RECOMANACIONS FINALS	pàg.35
10. ANEX I: MODEL DE SOL·LICITUD D'INFORME MOTIVAT.....	pàg.36
11. ANEX II: ESTADÍSTIQUES D'R+D I INNOVACIÓ INDUSTRIAL.....	pàg.37

1 INTRODUCCIÓ

El CIDEM ha actualitzat la Guia dels incentius fiscals per innovar per tal de continuar donant a conèixer els incentius fiscals relatius a les activitats de recerca i desenvolupament (R+D) i innovació tecnològica (IT) realitzades per les empreses.¹

Els incentius fiscals plantegen directament a les empreses els avantatges de sistematitzar les seves activitats d'innovació tecnològica a fi que el desenvolupament de nous productes i la millora dels processos de producció siguin un esforç que incorpori la tecnologia cada cop de manera més deliberada i planificada, formant part essencial dels pressupostos anuals i de l'estratègia empresarial.

Tota empresa, independentment de la seva dimensió i del sector d'activitat on competeixi, haurà de formular la seva pròpia estratègia tecnològica, és a dir, plantejar-se quines tecnologies són clau per als seus productes actuals i futurs. Per tant, haurà de decidir quina part del coneixement desenvoluparà internament en un departament d'R+D, oficina tècnica o laboratori, i quina part subcontractarà fora a les universitats, els centres tecnològics o tercers; quines tecnologies ha d'adquirir mitjançant llicències o aliances tecnològiques amb altres empreses, i si ha de protegir la seva propietat industrial amb patents.

No definir una estratègia tecnològica pot significar per a algunes empreses renunciar a uns estalvis fiscals molt generosos

A l'efecte de la deducció fiscal convé que l'empresa tingui estructurat el procés d'innovació per gestionar diferents tipologies de projectes. Recordem que la unitat de la innovació és el projecte i que, a l'efecte fiscal, les despeses deduïbles també han d'estar documentades i vinculades a projectes concrets. No plantejar-se aquests aspectes pot significar per a algunes empreses renunciar a uns estalvis fiscals que poden qualificar-se actualment com els més generosos de l'OCDE.

¹ Els incentius fiscals per recerca, desenvolupament i innovació tecnològica estan regulats a l'article 35 de l'RD legislatiu 04/2004, de 5 de març, a partir del qual s'ha aprovat el text refós de la Llei de l'impost sobre societats (LIS).

2 QUÈ ÉS UNA DEDUCCIÓ FISCAL?

Una deducció és una excepció que s'introdueix en el marc fiscal per incentivar unes activitats determinades mitjançant la desgravació addicional d'unes despeses que ja han estat comptabilitzades en el compte de resultats.

e
x
e
m
p
l
e

Base imposable:² _____ 60.000 euros

Quota íntegra:³ _____ $60.000 \cdot 0,35 = 21.000$ euros

Si aquesta empresa ha realitzat durant l'exercici un projecte d'R+D per un import de 30.000 euros, tindrà dret a la deducció fiscal següent:

Deducció⁴ per R+D: _____ $30.000 \cdot 0,3 = 9.000$ euros

Total deducció: _____ 9.000 euros, ja que no es veu afectat pels límits a la deducció.
(Vegeu pàgina 14.)

Quota líquida:⁵ _____ $21.000 - 9.000 = 12.000$ euros

La quota de l'impost sobre societats (IS) que s'ha de pagar passa de 21.000 euros a 12.000 euros, la qual cosa representa un tipus mitjà de l'IS del 20%, en lloc del 35% que suportaria l'empresa si no fes R+D.

Cal recordar que hi ha altres tipus de deduccions que s'apliquen d'una manera similar a les d'R+D i IT, com ara les d'exportació, d'inversió en béns d'interès culturals i de formació professional (articles 37, 38 i 40 de la LIS).

La deducció de l'exemple té un impacte equiparable al d'una subvenció directa del 30% (9.000 euros / 30.000 euros) sobre el cost total del projecte d'R+D, amb l'afegit que, en tractar-se d'una deducció, no es comptabilitzarà com a ingrés i, en conseqüència, no estarà subjecta a tributació. Però encara hi ha altres avantatges.

² Base imposable: està constituïda pel resultat econòmic de l'empresa en el període impositiu ajustat fiscalment i minorat per la compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors.

³ Quota íntegra: s'obté per l'aplicació de la base imposable del tipus impositiu vigent de l'impost sobre societats, que generalment és del 35%.

⁴ Vegeu els percentatges de la deducció a la pàgina 13.

⁵ Quota líquida: s'obté una vegada s'han tret de la quota íntegra les bonificacions i les deduccions per doble imposició i les diverses deduccions fiscals per exportació, per inversió en béns culturals, per formació professional i per R+D i IT.

3 AVANTATGES DE LES DEDUCCIONS FISCALS

La deducció per R+D i IT es perfila com una de les principals vies per incentivar la innovació tecnològica, atès que:

- ▶ Té efectes financers immediats, ja que no cal, com en el cas de les subvencions, esperar la justificació del projecte i la seva avaluació administrativa per beneficiar-se del flux de caixa: la deducció es genera i s'aplica en cada exercici segons la quota disponible.
- ▶ S'adapta a la conjuntura empresarial. La desgravació fiscal és proporcional a les activitats d'R+D i IT desenvolupades per l'empresa: com més despesa en R+D i IT realitzi l'empresa, més alta serà la deducció, i en el cas de tenir resultats negatius⁶ podrà guardar la deducció per a anys posteriors.
- ▶ Protegeix la confidencialitat, atès que per gaudir d'aquest incentiu fiscal no fa falta explicitar ex ante (prèviament), per escrit i adreçat a avaluadors externs, memòries dels projectes amb els objectius, les tecnologies utilitzades, els terminis i el pressupost dels diversos projectes, encara que aquest camí (procés de certificació de projectes regulat en l'RD 1432/2003, vegeu la pàgina 20) pot ser una opció per a les empreses. Sigui com sigui, aquesta documentació caldrà elaborar-la per a cada exercici fiscal i conservar-la fins a la seva prescripció, que actualment és de quatre anys.
- ▶ Atès que el marc fiscal no prioritza uns projectes sobre els altres segons el pressupost públic disponible, respecta l'autonomia decisòria de les empreses pel que fa a la seva estratègia d'innovació. Té, per tant, un efecte més ampli sobre totes aquelles empreses, grans i petites, que estan fent un esforç tecnològic.

Les deduccions fiscals
respecten la confidencialitat
dels projectes i tenen
efectes financers immediats

En el passat, són poques les
empreses que s'han beneficiat
de les deduccions per R+D

Això no obstant, cal recordar que en el passat les deduccions fiscals per activitats d'R+D han tingut una aplicació molt reduïda. En efecte, segons les darreres dades, les empreses espanyoles van invertir l'any 2002 prop de 3.500 milions d'euros a R+D, dels quals tan sols es van retornar 211 milions en concepte de deduccions (Cinco Días, 8 de gener de 2002). Una possible causa d'aquest fenomen seria la definició molt restrictiva del que constitueix R+D i una certa incertesa en la seva aplicació per part de les empreses.

És per això que, en el nostre marc fiscal, s'ha fet un esforç per tal de definir què s'entén per recerca i desenvolupament, on té una importància especial el concepte d'innovació tecnològica.

⁶ Quan per insuficiència de quota o per l'aplicació dels límits sobre la quota íntegra del 35 o el 50% no es puguin aplicar a l'exercici en curs la totalitat de les deduccions, l'empresa gaudirà d'un període de quinze anys per aplicar-se les deduccions amb el mateix límit.

4

DEFINICIONS DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

A efectes fiscals la innovació tecnològica és una activitat de despesa

A efectes fiscals, s'ha associat el concepte d'innovació tecnològica a una sèrie d'activitats de despesa que completen el concepte tradicional d'R+D. Aquesta definició fiscal coincideix conceptualment amb la que utilitza l'Institut Nacional d'Estadística (INE), encara que és més restrictiva. La utilització del grafisme R+D+I és la síntesi d'aquest raonament.⁷ Des d'aquesta perspectiva, un dels indicadors més rellevants per mesurar la capacitat d'innovació d'un territori serà el volum de la despesa en innovació industrial de les seves empreses.

4.1 RECERCA I DESENVOLUPAMENT

4.1.1 Recerca

Definició legal

Es considera recerca la indagació original i planificada l'objectiu de la qual és descobrir nous coneixements i una comprensió superior en l'àmbit científic o tecnològic. (article 35.1.a).

e
x
e
m
p
l
e
s

Sector tèxtil

La determinació de la síntesi química d'un polímer sintètic que tingui les mateixes propietats fisicoquímiques que la seda natural.

Sector de l'automòbil

L'estudi de les regles de penetració dels volums a l'aire, com també la definició de models matemàtics que els representen i la posada en funcionament de geometries seguint aquests nous requisits.

Sector farmacèutic

La determinació de la cadena d'aminoàcids d'una molècula d'anticossos i la diferenciació dels anticossos de diverses malalties.

⁷ Cal tenir present que les definicions fiscal i estadística de què s'entén per innovació tecnològica industrial no es corresponen amb l'equivalent utilitzat en gestió empresarial, (vegeu la Guia per gestionar la innovació del CIDEM, www.cidem.com) on la innovació és un resultat, no pas una activitat de despesa. En efecte, la innovació tecnològica és la introducció d'un nou producte o servei amb èxit al mercat, com a conseqüència, entre altres activitats, d'un esforç substancial d'R+D. Per tant, l'empresa innovadora serà aquella que, dins del seu segment estratègic de negoci, tingui una quota de nous productes més elevada i no la que hagi fet un esforç més gran d'R+D. El grafisme que sintetitzaria aquest argument seria: $R + D + ? = I$.

4.1.2 Desenvolupament

Definició legal

Es considera desenvolupament l'aplicació dels resultats de la recerca o de qualsevol altre tipus de coneixement científic per a la fabricació de nous materials o productes o per al disseny de nous processos o sistemes de producció, com també per a la millora tecnològica substancial de materials, productes, processos o sistemes preexistents (article 35.1.a).

e x e m p l e s

Sector tèxtil

L'aplicació dels coneixements adquirits per a la posada a punt, a nivell industrial, del mètode de fabricació d'un nou teixit de seda artificial i de totes les seves variants.

Sector de l'automòbil

El disseny i la posada a punt d'un nou procés d'embotició d'alumini amb útils d'aliatge que ofereix característiques de duresa i resistència úniques en el temps.

Sector farmacèutic

La posada en marxa d'un mètode que permeti la síntesi d'un anticòs, com també la realització d'assaigs clínics per tal de verificar l'eficàcia de l'anticòs de síntesi en malalts que donen la seva autorització per provar aquest tractament innovador.

Activitats incloses en el concepte de R+D

També tindran la consideració d'activitats d'R+D la materialització dels resultats de la recerca en un pla, un esquema o un disseny, com també la creació d'un primer prototip no comercialitzable i els projectes de demostració inicial o projectes pilot, sempre que no es puguin convertir o utilitzar per a aplicacions industrials o per a explotació comercial. Igualment, s'inclourà el disseny i l'elaboració del mostrari per al llançament dels nous productes.

4.1.3 Programari avançat: un cas concret d'R+D

Definició legal

Es considera activitat de recerca i desenvolupament la concepció de programari avançat, sempre que comporti un progrés científic o tecnològic significatiu mitjançant el desenvolupament de nous teoremes i algoritmes, o mitjançant la creació de sistemes operatius i llenguatges nous o sempre que estigui destinat a facilitar a les persones amb discapacitat l'accés als serveis de la societat de la informació.

El programari avançat

es considera una

activitat d'R+D

Programari Avançat

El descobriment i la introducció de nous codis de càlcul per elements finits a fi de simular virtualment el comportament de materials

La seva aplicació a la simulació numèrica del crash test per a vehicles o a la simulació numèrica de l'estampat de xapa (acer, alumini, etc.)

La creació i el desenvolupament per primer cop d'un corrector/verificador de noms propis sobre la base d'un algoritme específic

Activitats excloses

No s'hi inclouen les activitats habituals o rutinàries relacionades amb el programari, com podria ser la instal·lació de programes informàtics o de paquets informàtics de gestió.

4.2 INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

Definició legal

Es considera innovació tecnològica l'activitat el resultat de la qual sigui un avanç tecnològic en l'obtenció de nous productes o processos de producció, o de millores substancials dels ja existents. Es consideraran nous aquells productes o processos les característiques o les aplicacions dels quals, des d'un punt de vista tecnològic, difereixin substancialment dels ja existents amb anterioritat.

Es consideraran nous aquells productes o processos les característiques dels quals, des d'un punt de vista tecnològic, difereixin substancialment dels que ja existeixin

Activitats

Aquesta activitat inclourà la materialització dels nous productes o processos en un pla, un esquema o un disseny, com també la creació d'un primer prototip no comercialitzable i els projectes de demostració inicial o projectes pilot, sempre que no es puguin convertir o utilitzar en aplicacions industrials per a la seva explotació comercial.

També s'hi inclouen les activitats de diagnòstic tecnològic tendents a la identificació, la definició i l'orientació de solucions tecnològiques avançades realitzades per les entitats a què es refereix el punt 2.b.1 de l'article 35 de la Llei de l'impost sobre societats (LIS), amb independència dels resultats en què culminin.

Sector tèxtil

La compra d'una patent i l'adquisició de know how sobre el procés de tractament químic de la seda artificial i la seva adaptació als requisits de l'empresa es consideraria un concepte d'IT corresponent als apartats b) i c) de la pàgina 13.

Sector de l'automòbil

Sector de l'automoció: la contractació dels serveis del grup de mecànica de fluids d'una universitat per a la remodelació i la modernització del túnel de vent per fer assaigs aerodinàmics es considera un concepte d'IT corresponent a la definició de l'apartat a) de la pàgina 13.

Sector farmacèutic

El disseny d'un tap que millori les condicions de seguretat i, per exemple, sigui realitzat per primer cop en una sola peça en comptes de les dues peces que eren necessàries per a aquest tipus de producte es consideraria un concepte d'IT corresponent a la definició de l'apartat b) de la pàgina 13.

4.3 ACTIVITATS EXCLOSES DE LES DEFINICIONS D'R+D I IT

Les activitats següents no tindran la consideració d'activitats de recerca i desenvolupament ni d'innovació tecnològica:

► *Les activitats que no impliquin una novetat científica o tecnològica significativa. En particular, els esforços rutinaris per millorar la qualitat de productes o processos, l'adaptació d'un producte o un procés de producció ja existent als requisits específics imposats per un client, els canvis periòdics o de temporada, com també les modificacions estètiques o menors de productes ja existents per diferenciar-los d'altres similars.*

► *Les activitats de producció industrial i provisió de serveis, o de distribució de béns i serveis. En particular, la planificació de l'activitat productiva; la preparació i l'inici de la producció, incloent-hi el reglatge d'eines i aquelles altres activitats diferents de les que es descriuen a la lletra b de l'apartat d'innovació tecnològica del quadre que apareix a continuació (fa referència a l'IT consistent en el disseny industrial i l'enginyeria de processos de producció); la incorporació o la modificació d'instal·lacions, màquines, equips i sistemes per a la producció; la solució de problemes tècnics de processos productius ininterromputs; el control de qualitat i la normalització de productes i processos; els estudis de mercat i l'establiment de xarxes o instal·lacions per a la comercialització, i l'ensinistrament i la formació del personal relacionat amb aquestes activitats.*

**Les despeses
explícitament excloses
no podran deduir-se,
encara que formin part
d'un projecte d'R+D**

► *L'exploració, el sondeig o la prospecció de minerals i hidrocarburs.*

5 QUANTIA DE LES DEDUCCIONS

Recerca i desenvolupament

Deducció de la quota íntegra del 30% de les despeses efectuades durant el període impositiu per aquest concepte.

En cas que les despeses efectuades en la realització d'activitats de recerca i desenvolupament en el període impositiu siguin més grans que la mitjana dels dos anys anteriors, s'aplicarà el percentatge establert al paràgraf anterior fins a aquesta mitjana i el 50% sobre l'excés respecte a la mateixa mitjana.

Es practicarà una deducció addicional del 20% de l'import de les despeses següents del període:

- a) *Les despeses de personal corresponents a investigadors qualificats adscrits en exclusiva a activitats de recerca i desenvolupament.*
- b) *Les despeses corresponents a projectes de recerca i desenvolupament contractats amb universitats, organismes públics de recerca o centres d'innovació i tecnologia, reconeguts i registrats amb aquesta categoria, segons el Reial decret 2609/1996, de 20 de desembre, pel qual es regulen els centres d'innovació i tecnologia.*

Addicionalment, una deducció del 10% de les inversions en elements de l'immobilitzat material i immaterial,⁸ excloent els immobles i els terrenys, sempre que estiguin destinats exclusivament a les activitats d'R+D.

Innovació tecnològica

Deducció del 15% pels conceptes següents:

- a) *Les despeses corresponents⁹ a projectes d'innovació tecnològica contractats amb universitats, organismes públics de recerca o centres d'innovació i tecnologia, reconeguts i registrats amb aquesta categoria, segons el Reial decret 2609/1996, de 20 de desembre, pel qual es regulen els centres d'innovació i tecnologia.*

Deducció del 10% pels conceptes següents:

- b) *Disseny industrial i enginyeria de processos de producció.*
- c) *Adquisició de tecnologia avançada en forma de patents, llicències, know how i dissenys. La base corresponent a aquests conceptes no podrà superar el milió d'euros anuals.*
- d) *Obtenció del certificat de compliment de les normes d'assegurament de la qualitat ISO, GMP o similars, sense incloure les despeses corresponents a la implantació d'aquestes normes.*

Del quadre anterior hem de concloure que ens podem trobar amb despeses que, segons el nou marc fiscal, tinguin la consideració d'innovació tecnològica però que no siguin deduïbles, perquè la llei defineix taxativament els quatre tipus de despeses descrites anteriorment, deduïbles per concepte d'IT.

⁸ Aquesta deducció és compatible amb la consideració com a despesa d'R+D de l'amortització que correspongui a aquests béns.

⁹ És important precisar que la base de la deducció per aquest concepte estarà formada per les dotacions a l'amortització que fiscalment siguin aplicables, i no per l'import total de la seva adquisició, ja que aquest import es considerarà com a inversió i, per tant, no tindrà la consideració fiscal de despesa de l'exercici.

Els límits d'aquestes deduccions seran del 35% i, en alguns casos, del 50%

El límit de les deduccions per R+D i IT se situa en el 35% de la quota íntegra ajustada positiva de l'IS. Aquest límit s'eleva al 50% quan l'import de la deducció prevista en aquest article i en el 36 (despeses per al foment de noves tecnologies a empreses de dimensió reduïda), que correspongui a despeses efectuades en el període impositiu mateix, excedeixi del 10% de la quota íntegra, minorada en les deduccions per evitar la doble imposició interna i internacional i les bonificacions.

La deducció que no es pugui aplicar en el mateix exercici es podrà deduir en les liquidacions dels propers quinze anys.

6

QUINES EMPRESES SE'N PODEN BENEFICIAR?

Totes les empreses es poden beneficiar de la deducció per activitats de recerca, desenvolupament i innovació tecnològica previstes en l'article 35 del nou Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de l'IS.

Per tant, tenen dret a la deducció totes aquelles empreses que realitzin activitats d'R+D i IT, independentment del sector al qual pertanyin.

Les empreses
de nova creació
podran acumular les
deduccions durant 15 anys

El marc fiscal vigent fa possible que també es beneficiïn de les deduccions per R+D i IT les empreses en les situacions següents:

- ▶ a) Empreses de nova creació (Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, article 35): se'n poden beneficiar perquè el termini per aplicar la deducció, que actualment és de quinze anys, es difereix fins al primer exercici en el qual es generin beneficis, sempre que aquest fet es produeixi dins el termini de prescripció, que actualment és de quatre anys.
- ▶ b) Empreses en pèrdues (Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, article 25): les bases imposables negatives podran ser compensades amb les rendes positives dels períodes impositius dels quinze anys immediats i successius (a partir del primer període en què hi hagi una renda positiva).
- ▶ c) Empreses que realitzin tasques d'R+D contractades per empreses estrangeres sense establiment permanent a Espanya. En aquest cas, el dret a la deducció no seguiria el criteri de finançament (que es detalla seguidament) i, per tant, l'empresa espanyola podrà considerar com a despeses d'R+D les associades a projectes d'R+D encarregats per empreses estrangeres (segons criteri de la consulta del 29-10-98 de la DGT).
- ▶ d) Filials de multinacionals establertes a Espanya que realitzin activitats d'R+D des d'Espanya per als establiments del grup a l'estranger (segons criteri de la consulta del 29-10-98 de la DGT).
- ▶ e) Empreses de dimensions reduïdes¹⁰ (Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, article 36): a partir dels períodes impositius iniciats amb posteritat al 23 de juny del 2000, aquestes empreses gaudiran, independentment de la deducció per R+D+I (Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, article 35), d'una deducció específica del 10% per al foment de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Les empreses de reduïda dimensió podran deduir un 10% de les
despeses de tecnologies d'informació i comunicació

¹⁰ A efectes de l'IS (art.122.1 redacc L 24/2001 art.2) per períodes impositius iniciats a partir del 27-5-2003, s'entén per empresa de dimensió reduïda aquella empresa que al període impositiu immediat anterior tingui un import net de la xifra de negocis inferior a 6 milions d'euros (RDL 2/2003 art.2º), qualsevol que sigui el volum de la xifra de negocis del propi període impositiu.

Aquesta deducció és incompatible, per les mateixes inversions i despeses, amb la resta de deduccions en la quota íntegra, com ara les d'exportació, d'inversions en béns culturals i de formació professional (articles 37, 38 i 40 de la LIS), que també podrien ser aplicables a aquestes mateixes inversions o despeses. Per calcular la base de la deducció haurem de reduir l'import de les despeses realitzades en el 65% de les subvencions rebudes per aquest concepte.

Dins de les despeses considerades a l'efecte d'aquesta deducció trobem:

- Les d'accés a Internet, incloent els equips i el programari necessaris, com també les despeses de connexió de xarxes internes i les de formació del personal per al seu ús.
- Les de presència a Internet, incloent equips, programari, protocols de seguretat, solucions de comerç electrònic i les despeses de formació del personal per al seu ús.
- Les d'incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació als processos productius, incloent el programari necessari, com també les despeses de connexió de xarxes internes, d'integració de veu i dades i les de formació del personal per al seu ús.

A diferència de les deduccions previstes fins ara, aquesta deducció no requerirà per a la seva aplicació que les despeses incloses formin part d'un projecte d'innovació.

Com ja s'ha esmentat, per a l'aplicació de la deducció s'utilitza el criteri de finançament. Per tant, serà l'entitat que finansi l'activitat d'R+D la que tindrà dret a practicar la deducció. Aquest principi només es trencarà en cas que l'empresa que encarregui el projecte d'R+D (empresa que el finança) sigui una entitat no subjecta a l'IS (per exemple, una empresa estrangera). En aquest cas, l'empresa que duu a terme el projecte per encàrrec de l'entitat estrangera tindrà la possibilitat d'aplicar-se la deducció corresponent.

7 QUÈ CAL FER?

7.1 IDENTIFICAR ELS PROJECTES

Per poder deduir fiscalment qualsevol despesa d'R+D i IT, primer cal identificar quins són els projectes d'R+D i IT vigents durant l'exercici fiscal. Segons l'article 35 del Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març: *es consideraran despeses de recerca i desenvolupament o d'innovació tecnològica les realitzades pel subjecte passiu sempre que estiguin directament relacionades amb les activitats esmentades i s'apliquin efectivament a la realització d'aquestes activitats, fent-les constar específicament individualitzades per projectes.*

Aquest requeriment d'organitzar la despesa per projectes prové de la necessitat d'estructurar la innovació com un procés empresarial a través del qual flueixen diferents tipologies de projectes d'innovació (vegeu “Guies de Gestió de la Innovació: La Gestió de Projectes”, CIDEM 2002 www.cidem.com/publicacions).

Tipus de projectes

A l'efecte fiscal, hi ha dues grans tipologies de projectes als quals cal associar les despeses d'R+D i d'IT:

- ▶ Els projectes de desenvolupament de nous productes o millora tecnològica substancial dels existents.
- ▶ Els projectes relacionats amb el desenvolupament de processos productius.

L'article 35 del Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, també identifica dos tipus més de projectes dels quals també es poden deduir despeses:

- ▶ L'adquisició de tecnologia avançada.
- ▶ La certificació de qualitat.

En empreses de dimensions reduïdes, les despeses d'adquisició de tecnologies de la informació i les comunicacions no hauran d'anar necessàriament adscrites a un projecte per poder aplicar la deducció fiscal.

7.2 DISTINGIR QUINES ACTIVITATS SÓN D'R+D I QUINES D'IT

Per diferenciar quines activitats són d'R+D i quines són d'IT es recomana fer servir els criteris següents:

- ▶ Són activitats d'R+D aquelles que es realitzen per introduir un producte o procés nou al mercat i que representen una novetat tecnològica substancial en l'àmbit mundial.
- ▶ Es considera un producte nou aquell que té unes propietats, unes característiques i unes aplicacions que no es troben en cap altre producte existent en el mercat.
- ▶ D'altra banda, un sistema o un procés de producció podria considerar-se com a nou quan les fórmules, els procediments i les altres activitats que l'integren, amb la finalitat de fabricar un bé determinat, no es troben en el mercat.
- ▶ Una novetat tecnològica substancial en l'àmbit mundial es manifesta quan les aplicacions, les característiques, els procediments i les altres propietats es modifiquen d'una manera qualitativa o quantitativa, en comparació del producte o el procés originari.
- ▶ Per tant, l'activitat d'R+D necessàriament s'orienta a un caràcter de novetat absoluta dins del mercat o el sector.
- ▶ Són activitats d'IT aquelles que es realitzen per introduir al mercat un nou producte o un procés productiu o la millora tecnològicament significativa dels productes o els processos que ja hi ha i que constitueix un veritable repte tecnològic per a l'empresa, encara que no representi cap novetat tecnològica a nivell sectorial, atès que ja hi ha altres empreses que comercialitzen un producte similar o apliquen un procés de producció semblant.
- ▶ A diferència de les activitats d'R+D, en les activitats d'IT, el producte o el procés resultant de l'activitat d'innovació tecnològica no apareix per primera vegada en el món de la tècnica i la ciència, sinó que ja existia amb anterioritat, però amb unes característiques i unes aplicacions diferents. Per tant, es pot qualificar una activitat d'IT com una activitat que aporta una novetat relativa a un producte o un procés que ja existia abans, i aquesta novetat se circumscriu a l'àmbit de l'empresa.

Cal avaluar l'impacte tecnològic de les activitats per decidir si són d'R+D o d'IT

7.3 APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ DE LA DEDUCCIÓ

Amb el canvi de govern, hi ha una certa incertesa sobre l'operativa de les ajudes sobre la innovació. Un dels canvis més significatius en aquest àmbit és la divisió de competències, encara per determinar, del Ministeri de Ciència i Tecnologia.

Amb l'aprovació del nou Reial decret 553/2004, de 17 d'abril, pel qual es reestructuren els departaments ministerials, es creen, es modifiquen i se suprimeixen els departaments ministerials,

com també les secretaries d'Estat. Aquest fet comporta la desaparició del Ministeri de Ciència i Tecnologia, i les seves competències passen a ser del nou Ministeri d'Educació i Ciència i del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

El Ministeri d'Educació i Ciència assumirà totes les competències en matèria de ciència i tecnologia, controlant i coordinant tots els organismes públics d'investigació, a excepció del CDTI, que passarà a dependre d'Indústria.

7.3.1 Consultes prèvies

Amb l'objectiu d'assistir les empreses que ho desitgin, la Direcció General de Tributs (DGT) ofereix la possibilitat de contestar consultes vinculants relacionades amb el que s'entén a l'efecte fiscal com a recerca, desenvolupament i innovació tecnològica.

Tipologia de consultes que es poden fer:

Consultes breus i senzilles que no requereixen una anàlisi en profunditat. Es poden fer per telèfon a l'Agència Tributaria, trucant al 901 33 55 33. Aquestes consultes tenen un valor merament informatiu.

Les consultes més complicades es poden adreçar a la Delegació d'Hisenda (tel. 91 582 67 67 a Madrid i 93 291 11 00 a Barcelona) o al Departament de Societats. Aquests telèfons només funcionen al matí.

Consultes vinculants (per escrit) on s'han de posar les dades completes de la persona jurídica i escriure la consulta. En aquest tipus de consultes el Ministeri d'Hisenda decideix si es converteixen en doctrina (publicant-les al BOE) o no. Per fer una consulta vinculant s'ha de trametre a:

Subdirecció General de Impuestos sobre Personas Jurídicas
C/ Alcalá, 5
28014 Madrid
Tel. 91 595 00 00

Sobre la consulta plantejada, en un període màxim de sis mesos, l'empresa haurà de rebre una resposta o bé una comunicació conforme aquesta resposta encara està pendent de resolució.

L'empresa no podrà presentar cap tipus de recurs contra la resposta de la DGT a la consulta plantejada. Sí que podrà interposar recurs contra els actes administratius que es derivin de l'aplicació de la deducció contrària a la posició manifestada per la DGT.

Les consultes vinculants s'han de fer, com a molt tard, el dia de tancament de l'exercici, ja que es resolen en un màxim de sis mesos

7.3.2 Acords previs de valoració

Igualment i d'acord amb l'entrada en vigor de l'article 28 bis del Reglament de l'impost sobre societats l'1 de gener de 2000, afegit pel Reial decret 2060/1999, de 30 de desembre, el Departament d'Inspecció Financera i Tributària s'ofereix per arribar a acords previs de valoració respecte a aquesta deducció.

Els acords previs de valoració són de caràcter quantitatiu. Tenen com a objectiu valorar una part concreta de la despesa que l'empresa ja ha identificat com a despesa d'R+D o IT. El procediment s'inicia a instància del contribuent, abans d'efectuar la despesa. En l'escrit de sol·licitud de valoració han de constar com a mínim les dades següents:

- ▶ Identificació del sol·licitant.
- ▶ Identificació del projecte.
- ▶ Proposta de valoració i període de vigència (mai superior a tres anys).

Per sol·licitar l'acord previ de valoració cal que us adreceu a:

Departamento de Inspección Financiera y Tributaria
 Agencia Estatal de Administración Tributaria
 C/ Infanta Mercedes, 37
 28020 Madrid
 Tel. 91 583 70 00

La resolució podrà aprovar la proposta del sol·licitant, aprovar una alternativa que el sol·licitant formuli durant el transcurs del procediment o bé desestimar-la. La resolució no es podrà recórrer.

Atès que l'IS s'ha de liquidar en un termini màxim de sis mesos i vint-i-cinc dies després del tancament de l'exercici, la consulta s'ha de fer a tot estirar el dia de tancament de l'exercici en el qual el projecte en qüestió està inclòs, atès que el procediment ha de concloure en un termini de sis mesos. La falta de resolució expressa per part del Departament d'Inspecció Financera i Tributària implicarà l'acceptació de la valoració proposada (silenci positiu).

7.3.3 L'informe motivat

Mitjançant publicació en BOE núm. 286 de 29-11-03 (apartat I. Disposicions Generals, Ministeri de la Presidència), s'aprovava el Reial decret 1432/2003, de 21 de novembre, pel qual es regulava l'emissió pel Ministeri de Ciència i Tecnologia d'informes motivats relatius al compliment de requisits científics i tecnològics, a l'efecte de l'aplicació i la interpretació de deduccions fiscals per activitats de recerca i desenvolupament i innovació tecnològica.

En aquest context, la nova Llei 7/2003, d'1 d'abril, en la seva disposició addicional primera introdueix la possibilitat per a les empreses d'aportar a l'Administració tributària informes motivats relatius al compliment dels requisits científics i tècnics necessaris per poder aplicar la deducció per activitats de recerca, desenvolupament i innovació tecnològica. Així mateix, preveu la possibilitat de presentar consultes vinculants i acords previs de valoració de les despeses i les inversions, ja comentats més amunt.

Aquests informes motivats tenen caràcter vinculant per a l'Administració tributària i són efectius per als períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2003.

L'informe motivat és el mecanisme que permet acordar amb l'Administració tributària la naturalesa d'R+D i IT de les activitats realitzades, com també les despeses i les inversions que es poden imputar a aquestes empreses, i ha d'estar presentat sota el marc d'un projecte individualitzat.

La competència per l'emissió d'informes motivats, segons el RD 1554/2004 de 25 de juny pel que es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, passa a la direcció General de Desenvolupament Industrial, concretament a la Subdirecció General de Foment de la Innovació Industrial del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç

L'informe motivat es
de caràcter voluntari
i no imprescindible
tot i que dona
seguretat jurídica

La sol·licitud de l'informe motivat s'haurà de presentar en formulari normalitzat (segons el Reial decret 1432/2003, de 21 de novembre, annex I) adreçat a l'organisme competent, adjuntant dos exemplars del projecte on es descriu les activitats, les despeses i les inversions que hi estan associades. Igualment, s'haurà d'aportar un informe tècnic de qualificació de les activitats i d'identificació de despeses i inversions en R+D o IT, d'acord amb les definicions establertes per l'article 35 de la Llei de l'impost sobre societats (LIS), emès per una entitat acreditada per l'Entitat Nacional d'Accreditació (ENAC).

Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
Pº de la Castellana, 160
28071 Madrid
Tel. 902 44 60 06

L'organisme competent emetrà l'informe motivat sobre cada sol·licitud presentada, que serà notificat a l'interessat remetent còpia a l'Administració tributària. El termini màxim d'emissió de l'informe serà de tres mesos. La no-contestació no implica l'acceptació de la proposta exposada en la sol·licitud, ni determina efectes vinculants per al Ministeri d'Hisenda.

No s'emetran informes, sobre:

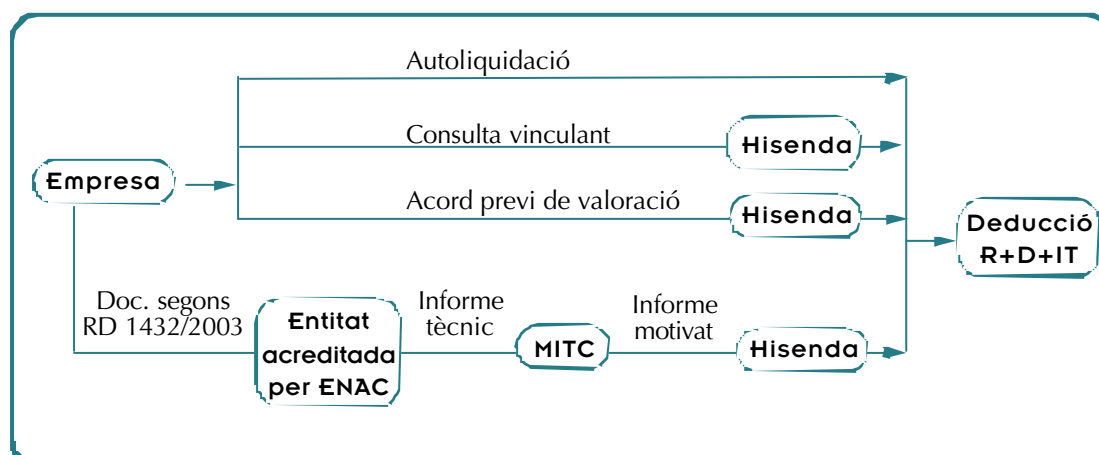
1. Projectes amb consulta vinculant resolta o acord de valoració amb l'Administració tributària.
2. Projectes ja iniciats i que afectin períodes impositius on el termini voluntari de declaració hagi finalitzat abans a la seva data de sol·licitud.

No obstant això, amb relació a projectes iniciats abans de l'1 de gener de 2003, es podran emetre informes amb efectes per a períodes impositius que s'iniciïn a partir d'aquesta data, sempre que sobre aquests projectes l'Administració tributària no hagi resolt prèviament una consulta vinculant o un acord previ de valoració.

7.3.4 Taula resum: aplicació i interpretació de la deducció

	<i>Autoliquidació</i>	<i>Consultes vinculants</i>	<i>Acords previs de valoració</i>	<i>L'informe motivat</i>
<i>Organisme competent</i>	-----	<i>Subdirecció General d'Impostos sobre Persones Jurídiques (Ministeri d'Hisenda)</i>	<i>Departament d'Inspecció Financera i Tributària</i>	<i>Direcció General Desenvolupament Industrial del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç</i>
<i>Terminis per a la resolució</i>	-----	<i>6 mesos</i>	<i>6 mesos</i>	<i>3 mesos</i>
<i>Silenci administratiu</i>	-----	<i>No implica l'acceptació</i>	<i>Implica l'acceptació (silenci positiu)</i>	<i>No implica l'acceptació</i>
<i>Documentació necessària</i>	<i>Memòria econòmica i tècnica individualitzada per projecte i realitzada abans de presentar l'IS.</i>	<i>Les dades completes de la persona jurídica i consulta per escrit</i>	<i>a. Identificació del sol·licitant. b. Identificació del projecte. c. Proposta de valoració i període de vigència (mai superior als 3 anys).</i>	<i>Documentació segons RD 1432/2003, de 21 de novembre (veure model a la pàgina 36)</i>
<i>Cost</i>	-----	-----	-----	<i>Segons pressupost d'una entitat degudament acreditada per l'ENAC</i>
<i>Caràcter de la interpretació</i>	-----	<i>Vinculant</i>	<i>Vinculant</i>	<i>Vinculant</i>

A continuació, s'adjunta un diagrama resum de les vies que actualment preveu la LIS per generar la deducció per R+D+IT.

7.4 IDENTIFICAR LES DESPESES ASSOCIADES A CADA PROJECTE

Les principals tipologies de despeses associades als projectes R+D i IT són les següents:

Amortitzacions d'actius fixos dedicats totalment o parcialment a activitats d'R+D i IT

Les quotes d'amortització d'aquests actius (immobilitzat material com ara instruments de laboratori, ordinadors, etc.) podran ser deduïdes per R+D i IT mitjançant un prorrateig que reflecteixi el percentatge de temps dedicat a R+D i IT durant l'exercici. Aquestes quotes són les comptabilitzades respecte a elements de l'immobilitzat material i immaterial (vegeu l'exemple 1, pàgina 27).

Despeses de personal

Les despeses de personal corresponen al cost que té per a l'empresa el treballador involucrat en activitats d'R+D i IT. El cost per a l'empresa inclou el sou brut i la quota patronal que es paga a la Seguretat Social.

Cal parar una atenció especial a les despeses de les persones dedicades en exclusiva a activitats d'R+D, ja que tindran dret a una deducció addicional del 10% (20% per períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2004).

El personal dedicat en exclusiva a R+D i la subcontractació d'R+D estan doblement incentivades

Activitats realitzades per tercers

També són despeses d'R+D i IT els imports de les factures de tercers per la subcontractació d'activitats d'R+D i IT, per l'adquisició de tecnologia avançada o bé per l'obtenció de certificats de qualitat.

Aquella part de la subcontractació d'R+D a centres tecnològics i universitats caldrà documentar-la, ja que es podrà beneficiar d'una deducció addicional del 10% (20% per a períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2004).

Despeses d'elaboració de mostraris per a la creació de nous productes

Encara que l'elaboració de mostraris no sigui una activitat d'R+D, la llei considera que les despeses de disseny i d'elaboració de mostraris per al llançament de nous productes per a la seva distribució com a mostres sense valor comercial sí que són despeses assignables a R+D, atès que el legislador entén que els mostraris també formen part del desenvolupament d'un nou producte.

Despeses de matèries primeres, matèries consumibles i serveis utilitzats directament en el projecte

S'entén que això inclou els materials utilitzats en l'activitat, amb independència que no siguin inventariables, com ara els reactius utilitzats, alcohol, envasos de plàstic o qualsevol altre tipus de material o substància utilitzada en un projecte determinat.

Les despeses de transport, assaigs, proves i serveis d'assessorament extern, sempre que estiguin directament relacionades amb el projecte.

La part de les despeses indirectes que raonablement afectin les activitats del projecte d'R+D o IT, sempre que responguin a una imputació racional d'aquestes despeses.

Segons la resolució ICAC (Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes) de 21 de gener de 1992, en cap cas no s'imputaran a projectes d'R+D o IT les despeses de subactivitat, les despeses d'estructura general de l'empresa ni les despeses financeres.

7.5 DOCUMENTAR LES DESPESES

Podem distingir dos tipus de despeses, segons el seu origen: despeses internes i despeses externes.

► Les despeses internes s'haurien de documentar amb informes. Aquests informes haurien de preveure els punts següents:

1. Títol del projecte.
2. Novetat que representa el projecte i per què es classifica com a R+D o IT.
3. Calendari i activitats que s'han dut a terme i quines dificultats s'han hagut de superar.
4. Quines són les despeses del projecte: personal que hi ha participat i la seva dedicació, relació d'activitats realitzades per tercers, etc.
5. Conclusió: explicar si s'ha aconseguit o no l'objectiu que es perseguia amb el projecte, malgrat que la deducció no està condicionada a l'èxit tecnològic o econòmic del projecte.

► Les despeses externes es documenten amb factures.

És imprescindible poder relacionar qualsevol factura externa o despesa amb el projecte que l'ha generat. Per tant, es recomana que les factures facin referència al projecte i a les activitats realitzades i que aquestes factures quedin reflectides al compte corresponent del grup 6 (serveis exteriors 62).

Caldrà que hi hagi un contracte previ entre l'empresa i el seu proveïdor extern, on s'especifiquin els treballs que s'han de dur a terme. Aquest contracte identificarà el projecte i donarà dret a la utilització dels resultats de la prestació a l'empresa que es dedueixi la factura (article 16 del Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març). Aquest sistema serà el mateix quan es tracti d'entitats vinculades, però en aquest cas caldrà especificar la distribució de les despeses i el dret a utilitzar els resultats d'R+D o IT.

Es recomana que les factures de
tercers facin referència al projecte
d'R+D o IT i a les activitats
realitzades a càrrec de l'empresa

7.6 ALTRES ASPECTES QUE S'HAN DE TENIR EN COMPTE

- ▶ Espai temporal: un projecte es pot originar durant un exercici fiscal i pot durar-ne més d'un. Només s'ha de considerar la part del treball relacionada amb el període fiscal considerat.
- ▶ Territorialitat: són deduïbles les despeses que se suporten per l'activitat realitzada en territori espanyol i les despeses generades per activitats a l'estranger sempre que no superin el 25%¹¹ de les despeses totals d'R+D i IT.

Una empresa catalana realitza un projecte d'R+D i en subcontracta una part a una enginyeria alemanya. L'activitat principal es fa en territori espanyol, mentre que els treballs realitzats per l'enginyeria alemanya es fan a Alemanya.

Les despeses realitzades en el projecte són les següents:

- ▶ Personal: 120.000 euros
- ▶ Fungibles: 60.000 euros
- ▶ Subcontractació realitzada a una universitat catalana: 180.000 euros
- ▶ Cost de les tasques contractades a l'enginyeria alemanya: 240.000

Totals despeses R+D: 600.000 euros

Una interpretació literal de la norma podria conduir a considerar que, en excedir del 25% les despeses de l'activitat d'R+D portada a terme a l'estranger per l'enginyeria alemanya, cap d'aquestes despeses no podria formar part de la base de la deducció. No obstant això, encara que la norma no ho reflecteixi explícitament, s'entén que podria formar part de la base de la deducció l'import de les despeses realitzades a l'estranger fins a arribar al percentatge del 25%.

Per tant, la base de la deducció aplicant la limitació anterior és:

- ▶ Personal: 120.000 euros
- ▶ Fungibles: 60.000 euros
- ▶ Subcontractació realitzada a una universitat catalana: 180.000 euros
- ▶ Feines realitzades a l'estranger per l'enginyeria alemanya (límit 25% total invertit projecte, és a dir, el 25% de 600.000): 150.000 (i no 240.000 , que suposaria més del 25% del total de 600.000 invertits en el projecte)

Totals despeses R+D, subjectes a deducció: 510.000 euros (i no 600.000 .)

Deducció aplicable:

- ▶ Personal: 120.000 euros · 30% = 36.000 euros
- ▶ Fungibles: 60.000 euros · 30% = 18.000 euros
- ▶ Subcontractació realitzada a una universitat catalana: 180.000 · (30% + 20%) = 90.000
- ▶ Feines realitzades a l'estranger per l'enginyeria alemanya: 150.000 · 30% = 45.000

Total deducció aplicable: 189.000

¹¹ Una interpretació finalista de la llei permet entendre que seria possible la deducció fins a aquest límit si les despeses incorregudes a l'estranger superessin el 25%.

Cal destacar que les despeses que es consideren afectades per la limitació anterior són les vinculades a feines d'R+D o IT realitzades a l'estranger. Per tant, per al càlcul d'aquest límit no es consideraran les despeses ocasionades per l'adquisició d'infraestructures o fungibles realitzades a l'estranger.

▶ Límit de la deducció: 35% o 50% (del 45% per a períodes impositius fins a l'1 de gener de 2004) quan les despeses d'R+D i IT superin el 10% de la quota íntegra ajustada.

▶ Subvencions: la base de la deducció es minorarà en el 65% de les subvencions rebudes i imputables com a ingressos de l'exercici. Aquestes subvencions seran els ajuts rebuts de l'Administració pública per finançar projectes d'R+D i IT (vegeu l'exemple 2, pàgina 28). En el cas de la deducció prevista en l'article 36 del Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març (deducció per a empreses de dimensions reduïdes per al foment de les tecnologies de la informació i la comunicació), la base de la deducció s'haurà de minorar en el 100% de les subvencions rebudes per aquest concepte.

La base imposable
es minorarà en el 65%
de les subvencions
rebudes per R+D o IT

▶ La base imposable es calcula a partir del resultat comptable (article 10, apartat 3 del Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març). Per tant, les despeses deduïbles són les comptabilitzades segons la norma de valoració 5 del Pla general comptable (PGC).

▶ Respecte a l'immobilitzat, si es troba 100% afecte a activitats d'R+D, gaudirà de la llibertat d'amortització esmentada i, en cas que la seva utilització sigui parcial, l'amortització afecta a R+D haurà de ser-ho en la mateixa proporció (mitjançant un prorrateig). Respecte a les despeses immaterials, la seva valoració es fa al preu d'adquisició, si són factures externes, o al cost de producció, si són despeses internes (vegeu la Resolució de 21 de gener del 1992 del president de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual es dicten les normes de valoració de l'immobilitzat immaterial; vegeu l'exemple 2, pàgina 28).

▶ Inversions en R+D: per a períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2002 s'ofereix la possibilitat de deduir el 10% de les inversions en elements d'immobilitzat material i immaterial, excloent els immobles i els terrenys, sempre que estiguin destinats en exclusiva a activitats d'R+D.

▶ Activació de despeses d'R+D: cal destacar que l'empresa té, en tot moment¹², la capacitat d'activar les despeses de personal, fungibles, subcontractació, etc., com a immobilitzat immaterial (compte 210), però aquest fet no canviarà la consideració de despesa en R+D o IT que inicialment tenien aquestes partides i, per tant, hauran de formar part de la deducció de l'exercici en què es generin.

▶ El principi de prudència prevaldrà en tot moment, però especialment en cas que s'opti per activar les despeses d'R+D o IT a l'immobilitzat immaterial si no es té la certesa absoluta d'èxit, atès que el PGC exigeix l'èxit tècnic i la rendibilitat econòmica per a la seva activació, i aquests dos paràmetres són difícils d'assegurar a priori.

¹² Cal recordar que l'impost de societats exigeix a l'empresa que hi hagi la certesa sobre la viabilitat tècnica o econòmica del projecte per poder acceptar aquesta activació.

8 CÀLCUL DE LES DEDUCCIONS: ALGUNS EXEMPLES

AMORTITZACIÓ D'ACTIUS FIXOS DEDICATS A R+D

Una empresa realitza durant l'any 2004 les adquisicions següents:

- ▶ Un edifici per un import de 60.000 euros (excloent el terreny) per tal de destinar-lo al seu laboratori de recerca (coeficient d'amortització màxim del 2%).
- ▶ Equipament de laboratori dedicat exclusivament a R+D per un import de 30.000 euros (coeficient d'amortització màxim del 12%).

El laboratori entra en funcionament l'1 d'agost de 2004 i, durant aquest any, les despeses de funcionament pugen a 24.000 euros (període de cinc mesos, de l'agost del 2004 al desembre del 2004). Suposant que l'empresa amortitza el seu immobilitzat segons els coeficients màxims, la base de la deducció serà la següent:

Base de la deducció per R+D
2% [(5 mesos / 12 mesos) · 60.000 euros]
+
12% [(5 mesos / 12 mesos) · 30.000 euros]
+
24.000 euros
=
26.000 euros

A aquesta base se li aplicarà el tant per cent corresponent a R+D (30-50%) tenint en compte les bases dels anys anteriors.

Deducció addicional del 10% per a actius destinats exclusivament a R+D:

$$10\% \cdot 30.000 \text{ euros} = 3.000 \text{ euros}$$

Per tant, el total de la deducció resulta d'aplicar el tant per cent corresponent a (30-50%) sobre els 26.000 més els 3.000 de la deducció addicional.

Les inversions destinades exclusivament a R+D donen dret a una deducció del 10%, excepte els immobles i els terrenys.

L'AMORTITZACIÓ D'ACTIUS FIXOS I LA LLIBERTAT D'AMORTITZACIÓ

Continuem amb l'empresa de l'exemple anterior. Suposem que l'empresa ha decidit amortitzar acceleradament tot utilitzant la llibertat d'amortització. En aquest cas, la despesa subjecta a deducció per R+D no variarà (la llibertat d'amortització es considera, en l'any de la seva aplicació, una disminució del resultat comptable i no una despesa), però l'empresa aconseguirà un diferiment impositiu.

Diferiment impositiu aconseguit amb l'aplicació de la llibertat d'amortització
L'empresa decideix amortitzar íntegrament l'equipament de laboratori l'any 2004. També decideix amortitzar amb el límit màxim del 10% l'edifici destinat a laboratori.

Càlcul del diferiment impositiu aconseguit

Amortització comptable:

$$2\% [(5 \text{ mesos} / 12 \text{ mesos}) \cdot 60.000 \text{ euros}] + 12\% [(5 \text{ mesos} / 12 \text{ mesos}) \cdot 30.000 \text{ euros}] \\ = 2.000 \text{ euros}$$

Amortització en virtut de la llibertat d'amortització ¹³

El 100% de l'equipament de laboratori i el 10% de l'edifici destinat a laboratori (incloent l'amortització comptable).

Amortització total (import total que es considera com a despesa a l'efecte de determinar la base imposable)

$$10\% [(5 \text{ mesos} / 12 \text{ mesos}) \cdot 60.000 \text{ euros}] + 100\% 30.000 \text{ euros} \\ = 32.500 \text{ euros}$$

¹³ Cal destacar que la llibertat d'amortització, en tractar-se d'un ajustament extracomptable, no té la consideració de despesa de l'exercici i, per tant, l'excés d'amortització realitzat en virtut d'aquesta despesa no es podrà integrar a la base de la deducció.

EMPRESA QUE REALITZA ACTIVITATS D'R+D DURANT DIVERSOS EXERCICIS D'UNA MANERA CONSTANT, CREIXENT I DECREIXENT

3.1 Exemple d'una empresa que realitza activitats de recerca i desenvolupament per primera vegada durant l'any 2004 (en euros):

Exercici	Despeses R+D	Mitjana 2 anys anteriors ¹⁴	Deducció
2004	150.000	0	50% (150.000-0) + 30% (0) = 75.000
2005	150.000	75.000	50% (150.000-75.000) + 30% (75.000) = 60.000
2006	150.000	150.000	50% (150.000-150.000) + 30% (150.000) = 45.000
Despeses d'R+D 2004-2006:			Deducció per R+D 2004-2006:
450.000			180.000

3.2 Exemple d'una empresa que augmenta progressivament el seu esforç en activitats de recerca i desenvolupament (en euros):

Exercici	Despeses R+D	Mitjana 2 anys anteriors	Deducció
2004	120.000	120.000	50% (0)+ 30% (20) = 36.000
2005	150.000	120.000	50% (150.000-120.000) + 30% (120.000) = 51.000
2006	180.000	135.000	50% (180.000-135.000) + 30% (135.000) = 63.000
Despeses d'R+D 2004-2005:			Deducció per R+D 2004-2006:
450.000			150.000

3.3 Exemple d'una empresa que redueix el seu esforç en activitats de recerca i desenvolupament (en euros):

Exercici	Despeses R+D	Mitjana 2 anys anteriors	Deducció
2004	180.000	190.000	50% (negatiu) + 30% (180.000) = 54.000
2005	150.000	175.000	50% (negatiu) + 30% (150.000) = 45.000
2006	120.000	165.000	50% (negatiu) + 30% (120.000) = 36.000
Despeses d'R+D 2004-2006:			Deducció per R+D 2004-2006:
450.000			135.000

El marc fiscal premia aquelles empreses que inicien per primera vegada activitats d'R+D o que les intensifiquen respecte als dos anys anteriors.

¹⁴ Quan la mitjana dels dos anys anteriors (un cop reduïda en el 65% de les subvencions imputades als exercicis corresponents) és 0, es pot aplicar el 50% de deducció, sempre que es pugui demostrar que, en aquests anys, no s'ha aplicat cap deducció per R+D ni cap altre incentiu fiscal per activitats d'R+D, com seria el cas de la llibertat d'amortització d'actius dedicats a R+D.

1. SUPÒSITS

Una empresa porta a terme durant l'exercici 2004 un projecte amb el qual pretén aconseguir la introducció d'un nou producte al mercat. L'equip tècnic de l'empresa defineix els principals objectius del projecte, atén l'estat de la ciència en el camp objecte del projecte i decideix signar un contracte d'assessorament tecnològic amb una empresa privada d'enginyeria.

A partir d'aquest coneixement exploratori inicial, l'empresa decideix continuar el desenvolupament del nou projecte en els termes següents:

- ▶ La coordinació del projecte i una part de la recerca, com també la realització d'assaigs, seran realitzats al departament d'R+D de la mateixa empresa. Això comportarà l'adquisició de fungibles i la contractació de serveis a tercers.
- ▶ La part tecnològicament més avançada i la realització del primer prototip seran contractades a un centre públic de recerca d'una universitat.

L'empresa va destinar durant els darrers dos exercicis una mitjana de 30.000 euros a activitats d'R+D.

Al final de l'exercici, les despeses imputables al projecte van ser de 198.500 euros, amb el desglossament següent:

- ▶ Cost del personal tècnic imputable al projecte: 65.000 euros. (A)
D'aquesta despesa, el salari del cap del projecte (35.000 euros) es pot considerar com a adscrit en exclusiva. (A*)
- ▶ Cost dels fungibles consumits als assaigs per l'empresa mateixa: 5.000 euros (B)
- ▶ Cost dels serveis externs, contractats a una enginyeria en concepte d'assistència tècnica: 15.000 euros. (C)
- ▶ Cost del desenvolupament tècnic contractat a un centre públic de recerca: 45.000 euros. (D)
- ▶ Dotació a l'amortització de l'exercici del 2004 corresponent al cost d'adquisició del coneixement exploratori inicial, considerat com a substancial, contractat a una altra empresa d'enginyeria: 60.000 euros. (Vegeu nota 7, plana 9.) (E)
- ▶ Cost de la realització d'un prototip vinculat al projecte. Es tracta de l'adaptació d'una maquinària estàndard al sector objecte del projecte, que comporta una millora tecnològicament substancial per a l'empresa. Aquesta tasca és contractada a un centre públic de recerca: 8.500 euros. (F)
- ▶ Adquisició l'1 de juliol de 2004 d'equipaments d'assaig i mesura dedicats exclusivament a tasques de R+D a aquest projecte per valor de 35.000 euros. (G)

L'empresa ha rebut una subvenció pel foment d'R+D, imputable com a ingrés a l'exercici 2004, de 19.500 euros, que correspon al 10% del cost del desenvolupament tècnic contractat al centre públic de recerca (4.500 euros) i al 25% del cost de l'adquisició del coneixement exploratori inicial contractat a l'empresa d'enginyeria (15.000 euros).

¹⁵ El projecte d'R+D comença després de l'adquisició del coneixement exploratori inicial.

¹⁶ Per "dos darrers anys" s'entén els 24 mesos anteriors al període impositiu en què s'aplica la deducció. Aquest període no ha de coincidir necessàriament amb els dos darrers períodes impositius.

¹⁷ Per tractar-se de l'adaptació d'una màquina estàndard la considerarem IT.

2. CÀLCUL DE LA BASE DE LA DEDUCCIÓ

2.1 Consideració fiscal de les despeses i càlcul de la base de la deducció

- ▶ Despeses considerades a efectes fiscals com a R+D: $A+B+C+D$.
- ▶ Despeses considerades a efectes fiscals com a IT: $E+F$.
- ▶ Inversions realitzades en immobilitzat dedicat exclusivament al projecte: G

Per base de la deducció entenem el global de les despeses que tenen consideració fiscal d'R+D o d'IT, és a dir, el total de les despeses considerades als apartats anteriors.

El problema per a la seva determinació apareix si l'empresa ha rebut subvencions imputables a l'exercici fiscal, atès que la Llei de l'impost sobre societats (LIS) exigeix que la base de la deducció es redueixi el 65% de l'import d'aquestes subvencions.

Per tant, caldrà aplicar aquesta reducció a les despeses que hagin estat subvencionades per tal de calcular la base de la deducció.¹⁸

La base de la deducció, un cop minorada per l'efecte de la subvenció, estarà formada per les partides següents:

(A) 65.000 euros, dels quals (A*) 35.000 euros corresponents al cap del projecte (A*)

(B) 5.000 euros.

(C) 15.000 euros.

(D) 45.000 euros – [65% del 10% (subvenció rebuda) 45.000 euros] = 42.075 euros.

- Total de despeses d'R+D del projecte (A+B+C+D): 127.075 euros.

- Despeses que tenen dret a deducció addicional (A* i D):

Investigadors qualificats adscrits en exclusiva (35.000 euros) + activitats d'R+D subcontractades a centres tecnològics o universitats (42.075 euros)
= 77.075 euros

(E) 60.000 euros - (65% del 25% (subvenció rebuda) 60.000 euros) = 50.250 euros

(F) 8.500 euros.

- Total de despeses d'IT (E+F): 58.750 euros.

(G) 35.000 euros

¹⁸ Si es decideix no imputar l'import de la subvenció a l'exercici en què es fa la despesa (per exemple, es podria aplicar el criteri de prudència i no imputar la subvenció fins que es rebés el pagament), es complicaria l'aplicació d'aquesta reducció, ja que apareixeria una diferència temporal que obligaria a practicar la reducció en exercicis posteriors (amb la dificultat afegida de la possible no-correspondència entre partides) o a la realització d'una declaració complementària.

2.2 Càlcul de la deducció aplicable per despeses d'R+D

Si la despesa en R+D està per sobre de la mitjana dels darrers dos anys¹⁹, aplicarem el 50% de deducció a la diferència entre la despesa de l'exercici 2004 i la mitjana dels dos anys anteriors. En aquest cas, tal com s'indica en l'enunciat de l'exemple, s'ha suposat que l'empresa va destinar durant els darrers dos anys (2002 i 2003) una mitjana de 30.000 euros a activitats d'R+D.

► La deducció que es podrà aplicar serà:

- Sobre l'excés: $(127.075 \text{ euros} - 30.000 \text{ euros}) \cdot 50\% = 48.537,50 \text{ euros}$
- Sobre la mitjana dels exercicis 2002-2003: $30.000 \cdot 30\% = 9.000 \text{ euros}$

Les despeses A* i D tenen dret a una deducció addicional del 20% (despeses amb centres tecnològics o universitats i de personal propi adscrit en exclusiva a feines d'R+D).

► Aplicant la deducció addicional, la deducció que podrà aplicar l'empresa passarà a ser:

Total despeses (A* + D) = 77.075 euros.

Deducció addicional de: 15.415 euros (20% (35.000 + 42.075))

Les inversions per immobilitzat material i immaterial, excloent els immobles i els terrenys, exclusivament dedicades a les activitats d'R+D permeten una deducció del 10%.

► La deducció que podem aplicar per les inversions realitzades (G):

Total adquisició immobilitzat (G): 35.000 euros

Deducció per inversions en immobilitzat: $35.000 \text{ euros} \cdot 10\% = 3.500 \text{ euros}$

TOTAL DEDUCCIÓ R+D = $(48.537,50 \text{ euros} + 9.000 \text{ euros}) + 15.415 \text{ euros} + 3.500 \text{ euros} = 76.452,50 \text{ euros}$

2.3 Càlcul de la deducció aplicable per despeses d'IT

► El cost de l'adquisició del know how inicial, considerat com a substancial, a una enginyeria té una deducció del 10%, amb un límit d'1.000.000 euros.

Per aquest motiu, l'empresa podrà aplicar la deducció següent:

$$10\% \cdot 50.250 \text{ euros (E)} = 5.025 \text{ euros}$$

► Les despeses ocasionades per la realització del prototip a un centre públic de recerca tenen una deducció del 15%.

La deducció aplicable serà:

$$15\% \cdot 8.500 \text{ euros (F)} = 1.275 \text{ euros}$$

$$\text{TOTAL DEDUCCIÓ IT} = 5.025 + 1.275 = 6.300 \text{ euros}$$

¹⁹ Minorades en el 65% de les subvencions rebudes i imputades com a ingrés en aquests períodes.

2.4 Límits a l'aplicació de la deducció a l'impost sobre societats (IS)

TOTAL DEDUCCIÓ R+D+IT = 76.452,50 + 6.300 = 82.752,50 euros.

Els beneficis abans d'impostos de la societat (BI) a l'exercici varen ser de 240.000 euros.

La quota íntegra ajustada²⁰ a l'exercici és de: 240.000 euros · 35%²¹ = 84.000 euros.

Recordem que la deducció està limitada al 35% de la quota íntegra, però pot arribar fins al 50% si les despeses subjectes a deducció superen el 10% d'aquesta quota (vegeu la pàgina 8). En aquest cas, com que les despeses subjectes a deducció per R+D i IT superen el 10% de la quota íntegra, el límit aplicable serà del 50%, és a dir, la màxima deducció possible per R+D i IT serà:

$$50\% \cdot 84.000 \text{ euros} = 42.000 \text{ euros}$$

TOTAL DEDUCCIÓ APLICANT EL LÍMIT ANTERIOR

La deducció aplicable serà de 82.752,50 euros, però amb l'aplicació del límit anterior la deducció aplicable a l'exercici 2004 serà de 42.000 euros.

Suposem que l'empresa no té cap altra deducció per inversió aplicable a l'impost. Si no fos així, hauríem de sumar-los a les deduccions per R+D i IT per al còmput del límit anterior.

- ▶ La deducció no practicada (40.752,50 euros) per l'aplicació de la limitació anterior o per insuficiència de quota es podrà deduir, respectant el mateix límit, en les liquidacions dels quinze períodes impositius posteriors.

2.5 Impacte de la deducció a l'empresa

- ▶ La quota de l'impost sobre societats (IS) que s'haurà de pagar es reduirà de 84.000 a 42.000 euros, la qual cosa representa un tipus impositiu mitjà a l'IS del 17,5%.
- ▶ El cost total del projecte, sense considerar les inversions en immobilitzat, es veurà reduït per l'aplicació de la deducció fiscal i passarà de 198.500 euros a 156.500 euros. Aquest cost es podria situar en 115.747,50 euros si l'empresa pogués deduir els saldos pendents en les liquidacions dels quinze períodes impositius següents.

(en euros)	Resultat
Deducció aplicable a l'impost de l'exercici 2004	42.000
Deducció pendent d'aplicar a causa del límit de la deducció (el 35% de la quota íntegra, però pot arribar fins al 50% si les despeses subjectes a deducció superen el 10% d'aquesta quota)	40.752,50 (en 15 anys)
Deducció total generada a l'exercici 2004	82.752,50

²⁰ Un cop s'hagin aplicat les deduccions per doble imposició interna i internacional i les bonificacions.

²¹ S'ha aplicat el tipus del 35%, atès que l'empresa no reuneix els requisits que l'IS estableix per poder imputar els primers 90.000 euros de beneficis al 30% (xifra de negoci neta consolidada inferior als 3 milions d'euros).

3. COMENTARI FINAL A L'EXEMPLE

Finalment, cal destacar que, dins d'un projecte d'innovació que inclogui activitats d'R+D i d'IT,²² les activitats considerades inicialment com a IT podrien arribar a integrar-se a la base de la deducció d'R+D i, per tant, gaudir de les deduccions establertes per aquest concepte.

Perquè això sigui possible, les activitats d'R+D incloses en el projecte n'han de conformar el cos, i les activitats que en un principi consideraríem d'IT haurien de ser complementàries a les primeres i en cap cas no haurien de ser susceptibles de constituir un projecte independent de l'anterior. És important precisar que el concepte fiscal d'R+D no s'ha vist modificat en essència amb l'aplicació del nou marc fiscal.

Exemple:

Es desenvolupa un nou principi actiu, en el sector farmacèutic, que té una aplicació directa al mercat un cop sintetitzat, però té també unes característiques morfològiques que fan que encara no hi hagi un procés productiu que pugui garantir la seva producció amb un cost comercialment assumible.

L'empresa es veurà obligada a adaptar un procés productiu preexistent per poder fabricar el seu producte. Des d'un punt de vista de gestió de la innovació, el projecte es podria considerar de desenvolupament de producte, ja que la finalitat última és posar al mercat aquest nou principi actiu.

Tanmateix, des d'un punt de vista fiscal es podria considerar que hi ha dos projectes: un de desenvolupament de nou producte que arriba fins a la sintetització del principi actiu i on les activitats tenen la consideració fiscal d'R+D, i un altre de desenvolupament del procés productiu que tindria la consideració d'IT.

En canvi, en cas que el projecte plantejat anteriorment requerís l'adquisició d'una patent o la realització d'un contracte de transferència de tecnologia per poder fer, a partir d'aquests coneixements inicials, el desenvolupament del nou principi actiu, les despeses originades per l'adquisició d'aquesta tecnologia inicial, encara que un principi tindrien una consideració fiscal d'IT, podrien ser incloses a la base de la deducció d'R+D i, per tant, gaudir de les deduccions establertes per aquest concepte.²³

²² La consideració fiscal d'IT es determina s'ha suposat, en un principi, per la correspondència amb el conjunt d'activitats generadores de despesa que l'IS preveu com a tal (vegeu la pàgina 9).

²³ L'aplicació d'aquest criteri a l'exemple anterior implicaria considerar la despesa E (adquisició de la tecnologia inicial), però no la F (cost de la realització del prototip vinculat al projecte) com a R+D i, per tant, faria que s'incrementés la deducció total en 24.000 euros. La despesa E tindria dret a una deducció del 50% (abans 10%), ja que l'empresa ha superat la despesa realitzada en R+D a les dues darreres declaracions.

9 ALGUNES RECOMANACIONS FINALS

- ▶ Les primeres vegades és recomanable consultar un assessor extern per analitzar l'impacte del nou marc d'incentius fiscals a la R+D i la IT.
- ▶ No s'ha d'esperar al final de l'exercici fiscal per iniciar la recopilació de les despeses per a projectes d'innovació.
- ▶ Cal identificar primer els projectes (de desenvolupament de nous productes i/o processos productius) i, després, les despeses associades.
- ▶ Cal intentar que aquests projectes siguin curts i concrets, tot evitant agrupar-ne diversos projectes en un d'únic englobador.
- ▶ És convenient estructurar els projectes en carpetes amb el títol del projecte, el responsable, les fites i els terminis, el repte tecnològic que representa per a l'empresa i els resultats esperats: impacte sobre l'empresa, sector, mercat internacional.
- ▶ Dins de cada projecte, cal distingir les activitats d'R+D i d'IT i associar-hi les despeses generades en cada cas. A més a més, s'han d'adjuntar informes que justifiquin les despeses deduïdes, tot separant les despeses internes de les externes.
- ▶ Es recomana que les factures externes facin referència al projecte i que es basin en un contracte previ entre l'empresa i el seu proveïdor on s'especifiquin les feines que cal dur a terme.

10 MODEL DE SOL·LICITUD D'INFORME MOTIVAT

ANEXO 1

SOLICITUD DE INFORME MOTIVADO RELATIVO AL CUMPLIMIENTO DE REQUISITOS CIENTÍFICOS Y TECNOLÓGICOS A EFECTOS DE LA APLICACIÓN E INTERPRETACIÓN DE DEDUCCIONES FISCALES

TIPO DE INFORME SOLICITADO

a)	Informe motivado al que se refiere el artículo 33.4.a) de la Ley 43/1995, de 27 de diciembre, del Impuesto sobre Sociedades
b)	Informe motivado al que se refiere el artículo 33.4.b) de la Ley 43/1995, de 27 de diciembre, del Impuesto sobre Sociedades
c)	Informe motivado al que se refiere el artículo 33.4.c) de la Ley 43/1995, de 27 de diciembre, del Impuesto sobre Sociedades

1. DATOS DE LA EMPRESA Y PROYECTO

1.1 DATOS DE IDENTIFICACIÓN DEL PETICIONARIO

Nombre				Apellidos			
DNI o PASAPORTE				Cargo en la empresa			

* Se adjuntará documentación acreditativa de poderes del peticionario.

1.2 DATOS DE IDENTIFICACIÓN DE LA EMPRESA

Razón social						CIF			
Domiciliación social									
Localidad				Código postal			Provincia		
Teléfono				Fax			Correo electrónico		
Actividad						CNAE 93			

1.3 DATOS DE TAMAÑO DE LA EMPRESA

	Año n-3 (*)	Año n-2 (*)	Año n-1 (*)
FACTURACIÓN (miles de €)			
PLANTILLA (nº total efecivos)			

* Año n: corresponde al ejercicio fiscal en el que se va a aplicar la deducción; no debe haber transcurrido el plazo de presentación para la declaración del año n. Debe expresarse el año de que se trata.

1.4 DATOS DEL PROYECTO

Título del proyecto				
Fecha de inicio			Fecha fin	

Indíquese si el proyecto ha sido presentado a algún programa de ayudas

Año de proyecto	Años anteriores	Año n	Año n+1	Año n+2	Años posteriores	Total
Presupuesto miles de €						

1.5 RESPONSABLE DEL PROYECTO

PROFIT	Nº de expediente		
CDTI	Nº de expediente		
OTROS	Nº de expediente		

Nombre				Apellidos					
Cargo									
Localidad				Código postal			Provincia		
Teléfono				Fax			Correo electrónico		

Lugar y fecha				Firma del peticionario y sello de la empresa			

ILMO. SR. DIRECTOR GENERAL DEL CENTRO DE DESARROLLO TECNOLÓGICO INDUSTRIAL

Ministerio de Ciencia y Tecnología
Unidades monetarias: euros sin decimales

11 ESTADÍSTIQUES

DESPESA TOTAL EN ACTIVITATS D'R+D PER SECTORS D'EXECUCIÓ A ESPANYA (en milers d'euros)

ANY	TOTAL	ADM. PÚBLICA ¹	% S/Total	ENSENY. SUPERIOR ²	% S/Total	EMPRESSES	% S/Total	IPSFL ³	% S/Total
1990	2.559.283,8	544.168,4	21,3	521.203,7	20,4	1.479.926,2	57,8	13.985,6	0,5
1991	2.881.083,7	612.725,8	21,3	640.120,0	22,2	1.613.320,8	56	14.917,1	0,5
1992	3.244.978,5	649.303,4	20	938.161,9	28,9	1.639.014,1	50,5	18.499,2	0,6
1993	3.350.059,5	670.092,4	20	1.047.816,5	31,3	1.599.744,0	47,7	32.406,6	1
1994	3.294.471,8*	681.812,2	20,7	1.040.303,9	31,6	1.540.490,2	46,8	31.865,7*	1
1995	3.550.106,4	661.119,3	18,6	1.136.910,6	32	1.712.229,4	48,3	39.847,1	1,1
1996	3.852.631,8*	704.933,1	18,3	1.242.700,7	32,3	1.862.620,7	48,3	42.377,4*	1,1
1997	4.038.903,5	701.549,4	17,4	1.321.932,1	32,7	1.970.850,9	48,8	44.571,1	1,1
1998	4.715.018,1*	767.300,1	16,3	1.438.666,7	30,5	2.457.183,9	52,1	51.867,3*	1,1
1999	4.995.360,2	843.262,1	16,9	1.504.603,8	30,1	2.597.099,5	52	50.400,9	1
2000	5.718.988,3	904.776,1	15,8	1.693.881,6	29,6	3.068.994,4	53,7	51.336,2	0,9
2001	6.227.157,1	989.011,1	15,9	1.925.357,0	30,9	3.261.030,6	52,4	51.758,4	0,8
2001 ⁴	6.496.011,0	989.349,0	15,2	1.925.357,0	29,6	3.529.406,0	54,3	51.899,0	0,8
2002	7.193.538,0	1.107.815,0	15,5	2.141.949,0	29,8	3.926.338,0	54,6	17.435,0	0,2

Font: Instituto Nacional de Estadística (INE)

¹ Es considera Administració Pública tots els organismes públics excepte empreses públiques i establiment d'ensenyament superior.

² Universitats.

³ IPSFL, institucions privades sense ànim de lucre

⁴ Ruptura de sèrie per canvi metodològic (inclou R+D contínua i ocasional)

* Estimacions

**DISTRIBUCIÓ DE LA DESPESA TOTAL EN ACTIVITATS D'R+D
PER COMUNITATS AUTÒNOMES (en milers d'euros).**

	1990	1991	1992	1993	1994
Andalusia	190.605	214.411	250.111	313.987	270.984
Aragó	56.032	59.548	82.603	87.561	81.221
Astúries	40.112	48.958	51.435	51.970	48.147
Balears (Illes)	6.599	8.901	8.961	8.805	11.684
Canàries	28.855	37.503	67.145	67.446	80.277
Cantàbria	15.987	19.791	20.056	25.759	28.422
Castella i Lleó	95.146	103.795	124.824	166.000	155.530
Castella la Manxa	15.566	20.549	25.146	27.370	28.151
Catalunya	487.295	563.395	644.309	652.916	659.599
Comunitat valenciana	98.572	130.053	191.302	194.740	208.203
Extremadura	15.777	16.666	23.055	22.304	28.187
Galícia	52.528	65.005	101.024	93.427	84.562
Madrid	1.133.966	1.222.272	1.253.789	1.218.264	1.221.563
Múrcia	31.337	31.697	51.495	49.271	44.216
Navarra	43.958	50.677	57.451	54.608	46.807
País Basc	217.831	250.838	253.886	272.439	256.242
La Rioja	2.849	5.049	5.271	9.027	8.054
No regionalitzat	26.270	31.992	33.110	34.168	32.623
TOTAL	2.559.284	2.881.084	3.244.979	3.350.060	3.294.472

Les dades dels anys 1994, 1996, 1998 i 2000 són estimacions

Font: Institut Nacional d'Estadística

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
344.680	379.142	395.857	465.400	474.727	542.156	538.332
87.495	87.087	85.272	119.704	134.170	134.169	139.582
57.697	63.695	61.147	68.419	74.441	114.586	99.022
16.714	21.372	25.795	34.552	32.887	34.853	38.404
71.653	86.377	82.140	106.151	104.792	119.432	136.692
30.189	30.465	35.045	54.776	42.077	35.942	46.314
134.224	144.117	150.223	158.631	201.994	222.811	295.943
66.598	66.790	90.266	89.899	65.102	118.578	72.211
747.106	814.744	977.760	1.075.349	1.129.759	1.262.168	1.333.896
208.894	244.456	264.271	313.897	332.185	430.512	446.565
21.384	27.995	33.134	38.531	38.675	56.537	66.294
118.165	123.274	142.073	152.885	165.092	209.457	240.265
1.206.327	1.282.878	1.301.071	1.456.391	1.589.413	1.751.983	1.974.212
50.792	52.967	60.642	69.753	84.508	104.216	100.989
55.407	60.191	62.529	76.407	91.149	94.595	114.065
321.013	353.702	357.380	414.284	414.085	459.617	561.104
11.768	13.379	14.292	19.966	20.296	27.377	23.268
-	-	-	-	-	-	-
3.550.106	3.852.632	4.038.904	4.994.958	4.995.360	5.718.988	4.994.958

INVESTIGADORS PER ANYS I SECTORS A ESPANYA

ANY	TOTAL	ADM. PÚBLICA ¹	% S/Total	ENSENY. SUPERIOR ²	% S/Total	EMPRESSES	% S/Total	IPSFL ³	% S/Total
1990	37.676	7.623	20	18.904	50	11.007	29	142	0
1991	40.642	8.079	20	20.775	51	11.622	29	166	0
1992	41.681	7.660	18	22.167	53	11.593	28	261	1
1993	43.367	7.737	18	24.006	55	11.256	26	368	1
1994	47.867*	7.820*	16	28.591*	60	11.070*	23	386*	1
1995	47.342	8.359	18	27.666	58	10.803	23	514	1
1996	51.633*	9.126	18	30.858	60	11.100	21	549*	1
1997	53.883	10.490	20	30.649	57	12.009	22	735	1
1998	60.269*	11.021	18	34.524	58	13.902	23	822*	1
1999	61.568	11.935	19	33.840	55	15.178	25	616	1
2000	76.670	12.708	17	42.064	55	20.869	27	1.029	1
2001	80.081	13.345	17	46.964	59	18.959	24	812	1

Font: Institut Nacional d'Estadística.

¹ Es considera Administració pública tots els organismes públics excepte empreses públiques i establiment d'ensenyament superior.

² Universitats.

³ IPSFL, Institucions privades sense ànim de lucre.

* Estimacions

Oficina central

Pg. de Gràcia, 123
08008 Barcelona
Tel. 93 475 73 00
Fax 93 475 73 00
info@cidem.gencat.net
www.cidem.com

Xarxa Territorial del CIDEM a Catalunya

Delegació Bages
Morala de Sant Domènec, 24 baixos
Edifici Consell Comarcal del Bages
08240 Manresa
Tel. 93 893 03 58
Fax 93 870 82 12
manresa@cidem.gencat.net

Delegació Berguedà
C/ Barcelona, 49 B
08800 Berga
Tel. 93 821 35 53
Fax 93 822 03 55
berga@cidem.gencat.net

Delegació Girona
C/ Migdia, 50-52
17003 Girona
Tel. 972 94 01 00
Fax 972 94 01 54
girona@cidem.gencat.net

Delegació Lleida
Av. Segur, 3
25007 Lleida
Tel. 973 72 80 00
Fax 973 22 19 08
lleida@cidem.gencat.net

Delegació Tarragona
C/ Pompeu Fabra, 1
43004 Tarragona
Tel. 977 25 17 17
Fax 977 25 17 10
tarragona@cidem.gencat.net

Delegació Torres de l'Ebre
C/ de la Rosa, 9
43500 Tortosa
Tel. 977 44 03 33
Fax 977 44 95 75
tortosa@cidem.gencat.net